

ជំនឿលើពិធីឱ្យធម៌ (រៀបសូត្រ)

ជំនឿលើពិធីឱ្យធម៌ដល់មនុស្សជិតស្នាប ក្នុងសង្គមខ្មែរតាមជនបទនៅមាននៅឡើយ ពិសេសតំបន់ដែលមានកាន់ទំនៀមទំលាប់ច្រើន ដូចជាព្រៃវែង កំពង់ចាម បាត់ដំបង និង សៀមរាបជាដើម។ ពិធីនេះ ជាទំនៀមបែបព្រហ្មញ្ញសាសនាមួយ ដែលសង្កត់ធ្ងន់ទៅលើ ជំនឿនៃព្រលឹងរបស់មនុស្ស។ ប៉ុន្តែ ជំនឿនេះក៏បានក្លាយមកបែបពុទ្ធសាសនា ឬសំយោគ ក្នុងពុទ្ធសាសនា ដោយមានការនិមន្តព្រះសង្ឃមកសូត្រព្រះធម៌ចន្ទសុកតិវិសូត្រដែរ។ ជា ធម្មតា គេធ្វើពិធីនេះ ព្រោះគេជឿថា អ្នកជំងឺគឺចៀសមិនផុតពីការស្លាប់។

តើគេជឿរបៀបដូចម្តេច?

អត្ថបទនេះ ខ្ញុំសុំលើកយកជំនឿរបស់មនុស្សក្នុងតំបន់ខាងក្រោមខេត្តសៀមរាបមក បង្ហាញត្រួសៗ។ អ្នកស្រុកខាងក្រោម (ចាប់ពីជ្វាយទ្រូមខេត្តសៀមរាបរហូតដល់មាត់បឹង ទន្លេសាប) តែងជឿលើព្រលឹងរបស់មនុស្សដែលមានចំនួន១៩។ ក្នុងករណីបើមានមនុស្ស ឈឺរហូតដល់ព្យាបាលលែងជា ឬក៏អស់សង្ឃឹមក្នុងការព្យាបាល សមាជិកគ្រួសារតែង អញ្ជើញអាចារ្យយោគី (អាចារ្យធំ ឬមេអាចារ្យ) និងអាចារ្យភ្នកទាំង២ (ពេលខ្លះមកតែ ម្នាក់)^១ មករៀបចំពិធីឱ្យធម៌ ឬពាក្យក្នុងតំបន់នោះ ហៅថា “រៀបសូត្រ”។ អាចារ្យយោគី (រូបលេខ១) គឺជាអាចារ្យធំដែលមានចំណេះ និងញាណពិសេសអាចប្រមើរមើលតាមរយៈការធ្វើសមាធិនាពេលរាត្រី ឬពាក់កណ្តាលយប់។ នៅពេលអាចារ្យយោគីធ្វើសមាធិរួច ហើយ អាចារ្យយោគីនឹងប្រាប់ទៅសាច់ញាតិអ្នកជំងឺថា តើអ្នកជំងឺអាចជាឡើងវិញ ឬ យ៉ាងណា? ក្នុងករណីខ្លះ អាចារ្យយោគីប្រាប់ថា ព្រលឹងអ្នកជំងឺជាប់នៅកន្លែងណាមួយ ត្រូវធ្វើពិធីហៅ មកវិញ អ្នកជំងឺនឹងបានជាសះស្បើយឡើងវិញ។^២ ក្នុងករណីមួយទៀត

^១ ជាធម្មតា សម្រាប់ពិធីបុណ្យ និងបូជាសព មានអាចារ្យចំនួន៥នាក់ គឺអាចារ្យយោគី១ និងអាចារ្យភ្នក២។ អាចារ្យយោគីជាអាចារ្យធំ ឬមេគេ ដែលមានតួនាទីរៀបចំគ្រប់កិច្ចការ និងជាអ្នកនាំផ្លូវព្រលឹងរបស់សព។ ក្នុងពេលហែ អាចារ្យយោគីជាអ្នកសូត្រធម៌ឱ្យផ្លូវដល់ ព្រលឹងសព និងក្នុងពិធីឱ្យភ្លើង ហើយអាចារ្យភ្នកទាំង២នឹងធ្វើត្រាប់តាម រួចឆ្លើយសំនួនដែលអាចារ្យយោគីសួរចំនួន៣ដង ក្រោយដើរ ជុំវិញ ៗ(ដុតសព) ទើបបោះគុបភ្លើងទាំង៥ចូលទៅសព (ប្រសូរ ឬឧត្តរព័ត៌)

^២ ករណីនេះ យើងឃើញមានភាពជាក់ស្តែងចំពោះលោកតាម្នាក់ឈ្មោះ លោកតា វ៉ែន អាយុជាង៧០ឆ្នាំ ជាអាចារ្យពេលារៀបចំ មង្គលការ និងឡើងផ្ទះនៅកូមិស្ថានជ្រាវ សង្កាត់សៀមរាប បានឈឺធ្ងន់ ហើយបានរៀបចំពិធីឱ្យធម៌រហូតបានជាសះស្បើយមកវិញ ក្រោយពីការប្រមើរមើល និងធ្វើពិធីឱ្យធម៌នេះរួច។

អត្ថបទ៖ ជំនឿលើពិធីឱ្យធម៌ (រៀបសូត្រ)

ភាគច្រើនអាចារ្យយោគីតែងប្រមើរមើលឃើញថា ព្រលឹងរបស់អ្នកជំងឺ (ពិសេសព្រលឹងធំ) បានចាកចេញពីរាងកាយរបស់អ្នកជំងឺហើយ គឺមានតែរង់ចាំដល់វេលាអ្នកជំងឺផុតដង្ហើម តែប៉ុណ្ណោះ។ ដូចនេះ គោលបំណងនៃការរៀបសូត្រនេះ គឺមានគោលដៅពីរសំខាន់ ដែលប្រជាជនខ្មែរ តែងមានជំនឿ៖ ទី១ គឺអាចជួយឱ្យអ្នកជំងឺអាចជាសះស្បើយ។ ទី២ គឺ ជាការផ្តល់ធម៌ដល់អ្នកជំងឺមុននឹងស្លាប់ ដោយឱ្យព្រលឹងនោះនាំយកព្រះធម៌ទៅតាមផ្លូវ នាំទៅដល់ព្រះពុទ្ធ (សក្យមុនីចេតិយ)។

ពេលវេលានៃពិធី

ពិធីឱ្យធម៌នេះមិនកំណត់ពេលវេលាទេ គឺចាប់ផ្តើមតាំងពីដំបូងរហូតដល់អ្នកជំងឺជា ឬក៏ស្លាប់។ ក្នុងរយៈពេលនោះ រៀងរាល់ល្ងាច គេតែងនិមន្តព្រះសង្ឃមកសូត្រព្រះធម៌ (រូបលេខ២) រួចហើយវេលាយប់ អាចារ្យយោគី និងភ្នកសូត្រធម៌ចន្ទសុកតិវិសូត្រ (ក្រាំងតិវិ មាននូវសូត្រ)បន្ត។ ពេលខ្លះគេធ្វើពិធីសង្ឃទាន ដើម្បីធ្វើឱ្យអ្នកជំងឺស្លាប់ចិត្ត និងអស់អាល័យ (ដោយសារតែព្រលឹងបានចាកចេញពីប្រាណាអស់ហើយ គេគិតថាអ្នកជំងឺមានសភាពដូច មនុស្សរុក្ខជាតិ គឺមិនអាចទទួលទានបានអ្វីទាំងអស់ មិនអាចនិយាយ និងស្តាប់អ្វីឡើយ)។ គោលបំណងសំខាន់ គឺការឱ្យធម៌ដល់អ្នកជំងឺជារៀងរាល់ល្ងាច។ ប្រសិនបើអ្នកជំងឺជាសះ ស្បើយ គេនឹងបញ្ចប់ពិធីនោះ។ ប៉ុន្តែប្រសិនបើអ្នកជំងឺស្លាប់ គេនឹងធ្វើពិធីបុណ្យសពបន្ត ទៀត។ អ្នកជំងឺខ្លះអាចមានរយៈពេល១ទៅ២សប្តាហ៍ ឬមិនកំណត់តាមតែការអស់បុណ្យ របស់អ្នកជំងឺ។

ការរៀបចំ

គេតែងដាក់អ្នកជំងឺឱ្យដេកបែរក្បាលទៅទិសខាងត្បូង។ គេចង់ព្រះបត់នៅលើ ក្បាលដំណេក ហើយព្រះបត់នោះមានគំនូរ៣ថ្នាក់ គឺខាងលើមានរូបព្រះពុទ្ធដែលត្រាស់ រួចហើយ ៤អង្គ និងព្រះសិរ្សមេត្រីយ ១អង្គ គង់មួយជួរ បន្ទាប់មក គឺគំនូររូបព្រះចេតិយ ហើយខាងក្រោមគេបង្កស គឺរូបព្រះផ្កាញាមារ។ គេចង់ក្រណាត់ស ជាវាងចតុកោណកែង ត្រង់ចំពីលើអ្នកជំងឺ។ អាចារ្យរៀបចំបាយសី និងគ្រឿងរណ្តាប់ផ្សេងៗនៅក្បែរក្បាលអ្នក ជំងឺផ្នែកខាងឆ្វេង មានដូចជា ទៀន៥ ធូប៥ ផ្កា៥ លាជ៥ ត្រួយ៥ និងទៀន១គូ ធូប១គូ ផ្កា ១គូ លាជ១គូ ត្រួយ១គូ (រូបលេខ៣)។ គេធ្វើបាយសី១គូ ស្វាធម៌១គូ កន្ទោងម្លូស្វាបារី១

អត្ថបទដោយ៖សុខ កែវ សុវណ្ណារ៉ា

អត្ថបទ៖ ជំនឿលើពិធីឱ្យធម៌ (រៀបសូត្រ)

ដាក់នៅលើរាន ទិសឥសាន្ត (រូបលេខ៤)។ ចំណុចពិសេសនោះ គឺគេរៀបចំចង្រ្កាងប្រេង កាត់មួយដាក់ព្យួរនៅទិសឥសាន្ត (រូបលេខ៥) ដែលតំណាងឱ្យដង្ហើមរបស់អ្នកជំងឺ (គេជឿ ថា ប្រសិនបើចង្រ្កាងរលត់ អ្នកជំងឺនឹងអស់ដង្ហើមដែរ គេតែងមើលថែ ពិសេសគឺការថែម ប្រេងជាប្រចាំ)។

ពេលរៀបចំគ្រឿងរណ្តាប់រួចហើយ អាចារ្យយោគី តែងហៅឱ្យញាតិសន្តានអ្នកជំងឺ មកជុំគ្នា ដើម្បីសុំខមាលទោស និងសូត្រ៣ដង ដើម្បីសុំឱ្យអ្នកជំងឺជាសះស្បើយរោគាទាំង ឡាយ។ អាចារ្យសូត្រឬពោល (ចំនួន៣ដង) ថា៖ “កូនចៅមានចិត្តសង្ខាររៀបចំ សូមបរវរ ណា រៀបសូត្រក្នុងវេលាល្ងាចនេះ មានទៀន៥ ជួប៥ ផ្កា៥ លាជ៥ ត្រួយ៥ និងទៀន១គូ ជួប១គូ ផ្កា១គូ លាជ១គូ ត្រួយ១គូ ហើយមានកម្មការវេរាទាំងអម្បាលមាន សូមជួយ រំដោះគ្រោះ ជំងឺរោគាព្យាធិទាំងប៉ុន្មាន ក៏សូមព្រះអង្គកុំប្រកាន់ សូមឱ្យអ្នកជំងឺបានជាសះ ស្បើយទៅហោង” (កូនចៅញាតិសន្តានសំពះគោរពអ្នកជំងឺ) (រូបលេខ៦) រួចហើយទើប និមន្តព្រះអង្គមកសូត្រមន្ត។ ក្រោយព្រះសង្ឃឱ្យធម៌ចប់ អាចារ្យទាំងអស់នឹងសូត្រក្រាំងគីរី មានន្ទ ជារៀងរាល់ល្ងាចឱ្យអ្នកជំងឺស្តាប់។

នេះជាជំនឿតូចមួយដែល យើងគួរយកមកសិក្សាបន្ថែម និងស្វែងយល់ឱ្យកាន់តែ ស៊ីជម្រៅលើឫសគល់នៃទំនៀមមួយនេះ។

រូបលេខ១៖ អាចារ្យឱ្យសាច់ញាតិជុំអ្នកជំងឺ

រូបលេខ២៖ ព្រះសង្ឃសូត្រមន្តឱ្យអ្នកជំងឺ

រូបលេខ៣៖ គ្រឿងរណ្តាប់ផ្សេងៗ និងព្រះបត់

រូបលេខ៤៖ ស្នាធម៌ និងកន្លង់បារីម្ហូស្វា

រូបលេខ៥៖ ចង្កៀងតំណាងឱ្យ
ដង្ហើមអ្នកជំងឺ

រូបលេខ៦៖ ការសុំខមាលទោសពីអ្នកជំងឺ